

Kansalaisaloitteen otsikko

Kouluväkivalta kirjattava rikoslakiin

Aloitteen päiväys

20.10.2020

Aloitteen muoto

Ehdotus lainvalmisteluun ryhtymisestä

Aloitteen sisältö

Me allekirjoittaneet esitämme, että Suomen eduskunta ja hallitus ryhtyy lainvalmistelutoimenpiteisiin koulukiusaamisen sisällyttämiseksi omaksi rikosnimikkeekseen rikoslaissa.

Tämä koskisi kaikkia kiusaamisen äärimmäisiä muotoja, niin henkistä kuin fyysistä väkivaltaa. Lakiin kirjattuna lasten ja nuorten kanssa työskentelevillä olisi selkeä ja yksiselitteinen velvollisuus puuttua tilanteisiin ja viedä asioita eteenpäin. Samalla kehitettäisiin moniammatillista yhteistyötä koulun, poliisin ja sosiaaliviranomaisten kesken.

Koulukiusaaminen-terminä piilottaa taakseen henkistä ja fyysistä väkivaltaa aina nolaamisesta ja juorujen levittämisestä lyömiseen ja tönimiseen asti. Aikuisten maailmassa kyse olisi lievästä sekä törkeästä pahoinpitelystä tai kunnianloukkauksesta.

Sivistys-Suomessa kenenkään koulupolku ei saa murtua kouluväkivallan takia.

Perustelut

Vaikka rikosoikeudellinen vastuu alkaa vasta 15 vuoden iässä, on jo sitä ennen tapahtuneista teoista puhuttava kiusaamisen vakavuuden takia väkivaltana. Alle 15-vuotiaita ei voida pitää rikosoikeudellisesti vastuussa, mutta teon vakavuutta alleviivaa mahdollinen vahingonkorvausvastuu. Lisäksi selkeämpi mahdollisuus sosiaaliviranomaisille puuttua tilanteeseen edesauttaa niin kiusaajan kuin kiusatun tarvitseman tuen saamista.

Kouluväkivallan sisällyttäminen omana rikosnimikkeenä rikoslakiin ei poista ennaltaehkäisevien toimien tarpeellisuutta, vaan täydentää sitä. On tärkeää, että kouluissa vahvistetaan yhteisöllisyyttä ja puututaan kiusaamisen juurisyihin. Lisäksi on tärkeää vahvistaa matalan kynnyksen tukea ja apua kiusaamista kokeneille. Varhainen puuttuminen ja kiusaamisen seulonta ovat olennaisia asioita.

Lapset ovat koko peruskouluaikinsa kasvun ja kehityksen kriittisessä vaiheessa, jolloin on erityisen helppo tehdä pysyvää vahinkoa lapsen psyykelle. Termi koulukiusaaminen ei ota huomioon niitä kaikkia kauaskantoisia vaikutuksia, joita kouluväkivalta aiheuttaa, eikä anna todellista kuvaa kouluväkivallan nykytilanteesta äärimmäisen vakavana uhkana lasten ja nuorten terveydelle.

Vastuuhenkilöt

Aino Leskelä

Hanna Markkanen

Janne Mäkinen

Kaisa Oinas-Panuma

Miriam Putula

Henna Takatalo